

[Korsgaard.]

Henseender uforstandige Rationeringer, som er indført i Købstæderne med Hensyn til Brugen af Gas og Elektricitet, navnlig med Hensyn til Brugen af Gas. Der er det nemlig gaaet saaledes, at den psykologiske Udvikling har ført med sig, at nu maa Byraadene næsten kalde paa et Merforbrug.

Jeg føler mig overbevist om, saaledes som det menneskelige Sind i Øjeblikket er indstillet, at naar man siger til Folk: I bør virkelig ikke bruge jeres Vogn mere, end der er Rimelighed i, vil det af sig selv føre til et ret ringe Benzinforbrug, sammenlignet med, hvad man brugte før. Et Bevis paa denne Antagelses Rimelighed synes jeg ogsaa man har i, at da det blev tilladt for enhver at bruge Vognen den 20. November, havde efter Sigende Politiet indstillet sig paa, at nu vilde det vælte ud med Vogne, og saa skete der det, at stort set, tror jeg man maa sige, blev Vognene staaende ganske roligt i deres Garage. Folk havde her i København og alle andre Steder naturligvis ogsaa indstillet sig paa, at det gik egentlig ogsaa udmærket uden Bilen, og i mange Henseender var det billigere, navnlig naturligvis for Rigsdagsmænd, som har Fri-kort til Jernbanen og Sporvognen. Men i det hele taget indstillede man sig paa, at her var saamænd ingen Grund til pludselig at bruge Bil.

Da nu Rationeringen i sig selv — derom kan der slet ikke være Tvivl — medfører og ikke kan undgaa at medføre Vilkaarlighed i mangfoldige Tilfælde, ja, saa vil vi fra mit Partis Side gerne have, at der kan blive Lejlighed til i det Udvalg, som jeg gaar ud fra bliver nedsat om Sagen, ved en virkelig Gennemgang lidenskabsløst at drøftede Problem, om der nu ikke, naar man staar over for den Kendsgerning, at Regeringen foreslaar at forhøje Benzinafgiften med et fast Beløb paa hele Forbruget, er skabt en Situation, som gør det rimeligt at optage hele Rationeringsspørgsmaalet til en ny Drøftelse og forhaabentlig med det Resultat, at man i hvert Fald forsøgsvis forlader Rationeringen. Man vilde jo altid kunne indføre nye Restriktioner, hvis det skulde vise sig, at man ikke kunde holde Forbruget nede paa det Kvantum, som man nu af en eller anden Grund maatte mene det nødvendigt at holde det nede paa.

Det er altsaa et Problem, som efter min Mening rejser sig i Forbindelse med Sagen. Der rejser sig ogsaa et andet Problem, det er nemlig Spørgsmaalet om, hvorledes man bør behandle de Folk, hvis Ret til at bruge Vognen man har taget fra dem for 2 eller 3 Maa-

neder. Det er jo en kendt Sag, at man forlanger sin Skat betalt tilbage, og der verserer vist ogsaa en Retssag derom. Det er sagt fra Regeringen, at det kan man ikke, det har Regeringen ingen Hjemmel til. Den Snak om Hjemmel giver jeg nu ikke meget for. Hvis man ikke har Hjemmel, kan man skaffe sig det. Og det er heller ikke Realiteten. Nej, Realiteten i det Forhold er, at man ikke vil betale Skatten tilbage, i hvert Fald vil man helst ikke. Nu er der ingen, der vil tvivle om, at hvis en privat Mand bar sig ad paa den Maade, Staten i det givne Tilfælde har gjort, vilde man sige: Det er et skrækkeligt Menneske, ham kan man ikke have noget med at gøre! Der er stor Forskel paa, hvilke moralske Krav man stiller til Staten og til private, Moralen hos private kan det være skralt nok med, men hos det offentlige findes den stort set ikke. Ogsaa dette Spørgsmaal maa rejses, og det rejses naturligt i Forbindelse med, at efter dette Lovforslag faar man nogle Penge i Kassen. Nu kan man sige, at man ikke har Raad til det, men gennem Skatteforslaget faar man jo Penge ind. Det kan godt være, at mangan Bilkører vil sige: Pyt med den Smule Skat, jeg kan faa tilbage, den er ikke værd at rejse sig ret op for, og saa kan jeg være en fin Mand, naar jeg ikke forlanger den tilbage! — og det sætter mange Pris paa at være, i hvert Fald i deres egen Indbildning.

Jeg kunde tænke mig, at man ordnede Forholdet saaledes, at kun de, der stillede Krav om det, fik Skatten tilbage, jeg er overbevist om, at derved vilde Beløbet formindskes meget betydeligt, og selvfølgelig skulde det kun være for den Tid, hvor de ikke har maattet køre, at de kan forlange Skatten tilbage. Dette Spørgsmaal synes jeg ogsaa det var værd ganske lidenskabsløst og ud fra Rimelighedshensyn at drøfte i det Udvalg, som bliver nedsat om Sagen.

I Forbindelse med Spørgsmaalet om at køre med Benzin kunde det være naturligt at tænke en Smule paa, at man ogsaa kan bruge anden Drivkraft end Benzin, og jeg vil henstille, om der ikke var Grund til med et modereret Benzinforbrug for Øje at kalde paa Drivkraft af anden Art, det være sig Dieselolie eller Trækul; man kan sige, at der i en Situation som denne var mest Grund til at kalde paa Trækul, for holder det op med Benzintilførselen, holder det rimeligvis ogsaa op med Tilførselen af Solarolie; derimod maa man gaa ud fra, at der ikke vil blive Tale om Mangel paa Trækul, for det producerer vi selv noget af her i Landet. Jeg vil finde det rimeligt, om det